

BIG MAC İNDEKİSİ

&

ENFLASYON İLİŞKİSİ

Burak KURT

✉ burakkurt885@gmail.com
Eskisehir Teknik Üniversitesi
İstatistik bölümü

NEDİR BU BIG MAC İNDEKİSİ?

Big Mac endeksi, farklı para birimlerinin satın alma gücünü farklı ülkelerdeki bir Big Mac'ın fiyatlarıyla karşılaştırın bir göstergedir. 1986 yılında İngiliz haftalık The Economist dergisi tarafından satın alma gücü paritelerine dayalı **anlaşılması kolay bir para birimi karşılaştırılmasını sağlamak** ile bireysel para birimlerinin aşırı ve düşük değerini göstermek için icat edilmiştir.

Nasıl Çalışır

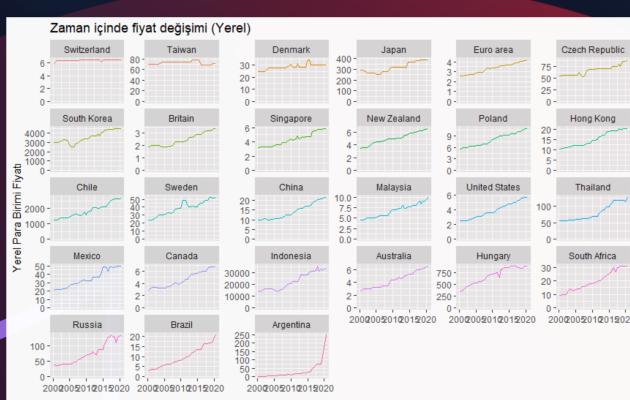
Satin alma gücü paritesi, döviz kurlarının para birimlerinin satın alabileceğiniz malların değerine göre belirlendiğini ifade eder.

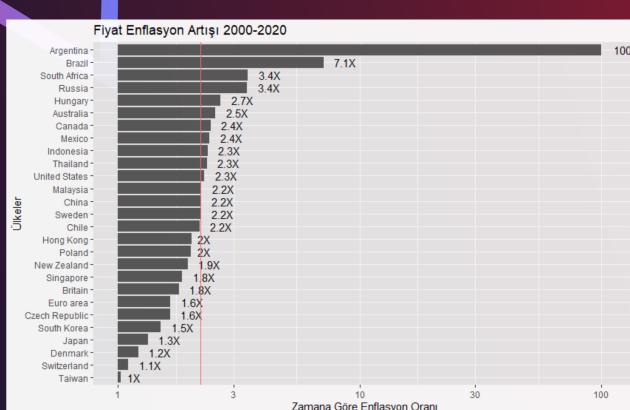
Amerika Big Mac fiyatı 5 Dolar Türkiye Big Mac fiyatı 40 TL

Yerel fiyatlardaki farklılıklar - bizim durumumuzda, Big Mac'ler için - döviz kurunun ne olması gerektiğini öngerebilir.

Burgernomics kullanarak, bir para biriminin diğerine göre ne kadar düşük veya fazla değerli olduğunu tahmin edebiliriz.

İsviçre ve Tayvan'ın Big Mac fiyatlarını neredeyse hiç değiştirmeden, Danimarka'da küçük bir artışın yaşanırken, diğer tüm ülkelerde enflasyon nedeniyle fiyatta istikrarlı bir büyümeye yaşadığına rahatlıkla görebiliriz.

Ülkelerin çoğunuğu 2000 yılından sonra enflasyonun ortalamaya 2 kat arttığını görebiliyoruz. Arjantin ve Brezilyanın yüksek enflasyon oranlarıyla ilk iki sırayı paylaştığını, bunun tam tersi düşük enflasyon oranlarıyla sondan ilk ve ikinci sırayı paylaşanların ise İsviçre ve Tayvan olduğunu söyleyebiliriz.

REFERANSLAR

- <https://www.economist.com/big-mac-index> Nasıl çalışır bölümü
- <https://rpubs.com/zlzlzl2> Big mac indeksi R da görselleştirme örnekleri
- <https://www.theemergingmarketsinvestor.com/big-mac-index-update/>
- <https://i.pinimg.com/originals/c6/3f/a8/c63fa8ccfbffbb7a0797cbb1c14d2b67d.png>
- https://tr.wikipedia.org/wiki/Big_Mac_Endeksi

OZET

Big Mac indeksi, alım gücünü kıyasladığımız bir ekonomik göstergedir. Dünyada McDonald's restoranlarının yaygın olması ve Big Mac'in nispeten erişilebilir olmasıyla uygulanabilirdir. Hesaplanması sırasında güncel fiyatların ve kurun kullanılması nedeniyle enflasyon hesabı için işe yarar bir alternatif olmuştur. 2000- 2020 tarihleri arasında birkaç ülke dışında enflasyon nedeniyle fiyatlarında artış gözlemlenmiştir ve biz bu bilgiyi sadece Big Mac indeksi doğrultusunda doğru şekilde söyleyebiliyoruz. Big Mac indeksi sayesinde ülkelerde enflasyonu ve enflasyona bağlı ekonomik göstergeleri farklı şekillerde anlatmanın yolları doğmuştur. Konu hakkında nispeten bilgisi olmayan kişilere daha kolay özet yapıp veri görselleştirme örnekleri sunulur.

Big Mac Index

	2021 dollar_price	2020 dollar_price	
Switzerland	7.29	Switzerland	6.71
Sweden	6.37	Norway	5.97
Norway	6.09	United States	5.67
United States	5.66	Sweden	5.44
Israel	5.35	Canada	5.18
Canada	5.29	Israel	4.91
Australia	4.98	Brazil	4.80
Denmark	4.90	Denmark	4.46
New Zealand	4.87	Australia	4.45
Britain	4.44	Britain	4.41
Singapore	4.43	Singapore	4.38
Thailand	4.25	New Zealand	4.29
South Korea	4.10	South Korea	3.89
Chile	4.09	Thailand	3.80
Brazil	3.98	Colombia	3.62
Argentina	3.75	Japan	3.54
Colombia	3.74	Saudi Arabia	3.47
Japan	3.74	Chile	3.42
Saudi Arabia	3.73	China	3.12
Poland	3.51	Poland	2.90
China	3.46	Vietnam	2.85
Peru	3.29	Philippines	2.85
Philippines	2.95	Vietnam	2.81
Vietnam	2.86	Egypt	2.66
Egypt	2.72	Mexico	2.66
Mexico	2.68	India	2.65
Hong Kong	2.64	Egypt	2.64
India	2.59	Hong Kong	2.64
Taiwan	2.57	Indonesia	2.41
Malaysia	2.47	Taiwan	2.41
Indonesia	2.41	Malaysia	2.33
South Africa	2.16	Turkey	2.21
Turkey	2.01	Russia	2.20
Russia	1.81	South Africa	2.15

SONUC

Big Mac indeksi tüm Dünyada geçerliliğini sürdürmektedir. Hesap aşamasında çok fazla parametre olduğu için yanlış sonuçlar verebilmektedir. Yatırımcılar için devletler tarafından manipüle edilebilen ekonomik bilgilerin araştırılması konusunda güvenilir bir araçtır. Ama bazı durumlarda Big Mac indeksi gerçek döviz kuruna nispeten yakın sonuçlar veren bir alım gücü paritesi göstergesidir. Enflasyonu kolaya indirgeyip daha geniş kitlelere aktarmak için kullanımı uygundur.